

Greivalív í Neptun

Önnur greinin úr Rumenia, har sagt verður eitt sindur um viðurskiptini á einum nútímans ferðamannabadiplássi, og um tann misssun, ið verður framdur móti íbúgvum landsins

Tað er eyðsæð, at ferðamanna-inntøkan altíð vil hava nokkso nógv at týða hjá einum landi, men tá eg hevði verið nakrar dagar í Rumeniu byrjaði eg so spakuliga at hugsa, um ikki tað kommunistiska systemið helt seg sjálvan fyrri gjøldur. Máti skal vera við, hvussu stóra akkord, ein kann loyva sær at gera við samvitskuna, og her mátti akkordin sigast at vera rættluga stór. Tað var nærsum onki mark fyrri, hvat ein kundi hitta her av stuttleika. Spæl dansur, o. s. fr. Alt eftir tí allarfræmsta vesturlenska snið-

num, ja, mangt var beinleiðis fremri, enn vit hava tað her hjá okkum. Tað er eisini alt í lagið — vit skulu hava loyvi til at stuttleika okkum, men tað harmiliga í hesum sambandinum er, at tað ikki var loyvt rumenarunum. Teir høvdu kanska loyvi til at koma inn á tær ymsu matstovurnar, men fyrri tað fyrsta eru tað jú bert teir fægstu rumenarar, sum eru so hepnir at búgva framvið plássini við Svartahavið, og haraftur at vóru tað bert teir allarfægstu, sum høvdu ráð til slíkar stuttleikar. Sum eitt litið dómi kann eg nevna, at vit fyrri at tjena til ein bil av merkinum TRABANT, skulu arbeiða umleið fimm mánaðar. Rumenarin noyðist fyrri at vissa sær eitt slíkt akfar at arbeiða í millum 10 og 12 ár

Eingin poppur til rumenarar

Sostatt er tað eitt sindur harmiligt at siggja tann mikla stettarmunin í hesum sonevnda sosial-

istiska landinum, har ferðamaðurin eins og verður gjørdur gudur — bert av tí, at tað er hann, ið hevur peningin. Vit kundu t. d. hoyra tær seinastu poppláturnar á nærum hvørjari restauratiön. Tann vanliga rumenarin sleppur ikki at hoyra slíkt, tí hóast hann kanska átti peningin fyrri, so fáast pláturnar heilt einfalt ikki í landinum. Tær eru serstakliga innfluttar til gleði fyrri ferðamannin.

»STELLU«-ølið

Sum sagt, buði eg í einum hotelbýi, og teinurin oman til strondina var litil og ongin. Svartahavið er ógvuliga reint og klárt, og strondin var av tí allarbesta. Ein av døgum var tó rættluga nógv brim — so nógv, at streymurin gjørdi tað vandamikil at fara ov langt út, men livbjargarar vóru til reiðar og á varðhaldi í heilum so at onki skuldi henda. Hóast tað, vóru tó tveir, sum druknaðu henda dagin, og tá ein hevði fingið tað at vita, misti hann knappliga allan áhuga fyrri at loypa á bláman. Har var tó mangt annað at stuttleika sær við, enn bert tað at svimja. Ein kundi sita á teim smáu restauratiönunum, sum lógu á sjálvari strondini og leska sær við onkrum drykkilugum, ella eta roykt seyðarkjót, steikt á einum opnum báli. Ølið í rumenia er um møguligt verri enn tað føroyska, og ølslogini úr hinum eysturlondunum vóru litið mætari. Vit vóru noyddir at drekka egyptiskt øl, tað sonevnda »STELLA-BEER«, ið fekk tankarnar til at flúgva norður til Klaksvíkar. Sjálvt stjórnar á ølfloksuni, var nærum tann sama, sum har norðuri.

Stuttleikarhættir

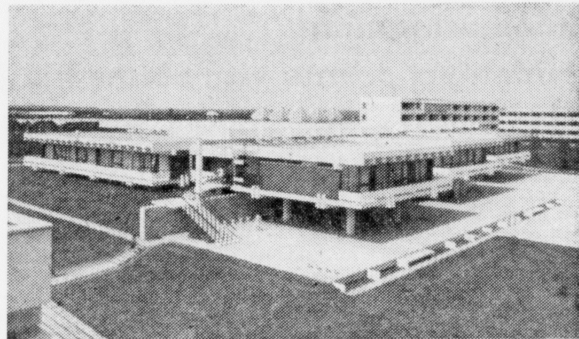
Umframt hetta kundi ein leiga sær ein árabát ella eina vatnsúklú og sigla á einum litlum vatni, sum var gjørt av manna-hondum beint aftanfyrri strondina. Og um einum dæmði eitt sindur av ítrótti, so var eisini høvið til at spæla tennis, volleyball o. a.

Um kvøldið var dansur og diskotekmusikkur á teim ymsu

teir hava sæð tann munin, ið verður gjørdur millum ferðafólkini og teir.

Dollarhandlarnir

Eitt tað, ið skar teir mest í eyguni, vóru dollarhandlarnir, har ferðamannafólkini kundu keypa ymsar vörur ógvuliga ódyrt. Men so kundu vit eisini bert gjalda við vesturlenskum valuta. Har fekk tú mangt, og

So nútímans eru restauratiönirnar í hotelbýnum Neptun bygdar. Myndin sýnir »Dunarea«-restauratiönin. »Dunarea« merkir »Donau«.

restauratiönunum, so har var altíð okkurt — einum nýttist ikki at keða seg.

Misnøgdir rumenarar

Tað var ikki ringt at koma í samband við rumenararnar, tí flestallir dugdu eitt sindur av týskum ella fronskum, og tað var nokkso hugtakandi at práta við teir. Tað vóru fáir, ið dámdu stýrisskipanina, og onkur teirra millum segði mær eisini frá, at hann ætlaði at sleppa sær til rýmingar so skjótt sum gjørligt. Nú er tað ikki vist, hvussu nógv hann meinti við tað — kanska hann bert segði tað fyrri mína skuld — men samandrigið, hildu teir ikki nógv um kommunismuna, og tað skilst jú rættluga væl, tá

tað stuttliga var, at tað ikki vóru rumenskar vörur, sum tað snúði seg um, men nærum bert vesturlenskar vörur av øllum slagum. Hetta hildu rumenarar vera ógvuliga logið, og teir kundu ikki skilja, hvi slíkur mismunur varð gjørdur — tað vóru jú teir ið skuldu eitast at vera teir rætttrúgvandi — politiskt sæð.

Sum eg fyrr havi sagt frá, hevði hetta fritíðaróki litið og onki við Rumenia at gera, og tað er tí ikki sjálvsagt, at hugsunarhátturin í hinum norðara partinum av landinum er hin sami, tí har eigur ein ikki at kenna stættarskilnaðin so nógv, sum har suðuri.

Fritíðarókið NEPTUN, sum tað sæst frá Svartahavinum.

Tekniska læran í Føroyum

Núverandi tekniska læran

Fyrstu teknisku skúlarnir í Føroyum vórðu settir á stovn á Tvøroyri í 1933, í Havnini í 1934 og í Klaksvík í 1935. Seinri vórðu skúlarnir settir á stovn í Vágum, Vetsmanna og í Fuglafirði.

Í 1963/64 vóru teir smærri skúlarnir í Suðuroy, Vestmanna og Fuglafirði tiknir av, so tað bert vóru tveir tekniskir skúlarnir eftir, — ein í Havnini og hin í Klaksvík.

Tekniski skúlin í Havn

Tekniski skúlin í Havn er ein sjálveigandi stovnur, sum í sínari tíð varð settur á stovn av Havnar Handverksmeistarafelag.

Á hesum skúla verður nú undirvíst í 14 lærugreinum, og samlaða talið av lærlingum sum í skúlaárinum 1966/67 hava verið á skúlanum er 470.

Samlaða lærlingatilgongdin frá 1962/63 — 1966/67 er 25 pst., men er henda tilgongd ógvuliga ójovn bytt yvir tær ymisku lærugreinirnar. Størsta tilgongdin er til maskinkeruna, og minsta til skipstímbrararnar.

Forskúli

Í fyrsta parti av hesi greinarøð varð sagt frá, at forskúli er settur á stovn við Tekniska Skúlan í Havn. Hetta er nýggjur tættur sum skúlin hevur tikið upp. Áðrenn var bert gjørligt at undirvísa elektrikarum í serskildum hól í Tekniska Skúlanum, og havi bakarnir eisini fingið praktiska undirvísing á einum bakariði í býnum. At enda er vert at nevna í hesum sambandi, at hárfriðkannarkvinnurnar hava havt eitt hól í býnum til praktiska undirvísing.

Á Tekniska Skúlanum eru, umframt fyrstodumannin J. Petersen, 19 tímalærarar.

Tekniski skúlin í Klaksvík

Tekniski Skúlin í Klaksvík er somuleiðis ein sjálveigandi stovnur, men var — mótevnis skúlanum í Havn — stovnstettur av handverkarafelagnum.

2. partur av greinarøð

Í Klaksvík er eingin forskúli, men hava teir í hyggju at seta forskúla á stovn um ikki so langa tíð.

Nevnd hevur kannað lærlingalæruna

Í august mánaði í 1966 vitjaði O. I. Mikkelsen, stjóri, umboðandi kenslumálaráðið í Føroyum, og hevði tingingar við landsstýrið, ríkisumboðsmann-

in, stjórnirnar og fyrstodumennir fyrri teknisku skúlarnar í Havn og Klaksvík, maskinmeistaraskúlan og handilsskúlarnar.

Henda vitjan gav til úrslits, at ríkisumboðsmaðurin setti eina nevnd sum serliga skuldi

maðurin M. Wahl, formaður, Jørgen Larsen, táverandi politi-meistari, fyrri kenslumálaráðið, J. Hilduberg, fulltrúi fyrri landsstýrið, Hans M. Reinert og Leif Mohr fyrri Havnar Handverksmeistarafelag, Otto Joensen, fyrri meistarafelagið í Klaksvík, Esmar Simonsen, Fuglafjørður, Pauli Lava, Frøðba og Erik Tørslev Pedersen, Vestmanna, fyrri Føroya Handverksmeistarafelag, Petur Midjord fyrri Havnar Handverkarafelag og Andrias M. Eltør fyrri Klaksvíkar handverkarafelag.

Sentralisering í Danmark

Framleiðslan økist í hvørjum, og er tí eisini fyrri neyðini at fáa fleiri fólk við útbúgving til okkara handverk og idnaða. Hetta hevur eisini ført við sær, at tilgongdin av lærlingum hevur verið ógvuliga stór seinastu árin.

Tað verður eisini neyðugt at viðgera hvussu tekniska læran eigur at fara fram í framtíðini, verður sagt í frágreiðing frá nevndini, sum hevur kannað hetta mál. Hetta er eisini gjørt